ECLI:LV:RVPT:2018:0522.1A30025517.2.S

Lieta Nr.1A30025517
Lietvedības Nr.1-0103-18/3

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2018.gada 22.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Zute
Rīgā, Abrenes ielā 3, rakstveida procesā izskatīja sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Lattelecom" sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 26. septembra lēmumu Nr.D57-AK-17-39-28.

Aprakstošā daļa

Rīgas pašvaldības policijas amatpersona 2017. gada 29. jūnijā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.ZV219327 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk tekstā arī SIA) "Lattelecom", kurā 10.06.2017. plkst. 18:51 konstatēts, ka SIA "Lattelecom" nenodrošināja nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā (kadastra numurs /numurs A/), teritorijas sakopšanu, pieļaujot atkritumu uzkrāšanos tajā.

Ar Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas izpilddirektora 2017. gada 20. jūlija lēmumu Nr.D57 IZ-17-1287, nolemts saukt SIA "Lattelecom" pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 28.04.2015. saistošo noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 4.1.apakšpunktā noteikto pienākumu neievērošanu, uzliekot naudas sodu EUR 40 apmērā.

Minēto iestādes lēmumu SIA "Lattelecom" pārsūdzēja Rīgas domes Administratīvajai komisijai. Ar Rīgas domes Administratīvajai komisijas 2017. gada 26. septembra lēmumu Nr. D57-AK-17-39-28 atstāts negrozīts Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas izpilddirektora 2017. gada 20. jūlija lēmums Nr.D57 IZ-17-1287, savukārt SIA "Lattelecom" sūdzība noraidīta.

Iestāde lēmumā norādījusi, ka lietā pastāv strīds par administratīvā pārkāpuma veidojošām pazīmēm, proti, par subjektu. Atsaucoties uz Latvijas APK 286. panta otro daļu un 287. panta pirmo daļu, 244. pantu, norāda, ka no Rīgas pašvaldības policijas amatpersonu 10.06.2017. un 29.06.2017. ziņojumiem (turpmāk- Ziņojumi) redzams, ka pildot amata pienākumus, 10.06.2017. plkst. 18:38 tika saņemta informācija, ka /adrese/ Rīgā, nama pagalmā ir nesakopta teritorija. Ierodoties notikuma vietā, plkst. 18:38 konstatēts, ka teritorija starp mājām /adrese/ un /adrese/, ir piegružota ar sadzīves atkritumiem. Notikuma vietā tika sastapta policijas izsaucēja (A.S.), kura paskaidroja, ka atkritumus atstāja personas, kuras ikdienā uzturas pagalmā. Notikuma vietā tika sastādīts apskates protokols Nr.AL/RPVP- 17-1583-akt (turpmāk arī apskates protokols), situācijas shēma un veiktas konstatēto vizuāli apliecinošās foto fiksācijas. Lietvedības ietvaros noskaidrots, ka notikuma vietas adrese ir Burtnieku ielā, Rīgā. Minētais nekustamais īpašums pieder trim fiziskajām personām, savukārt, uz minētā zems gabala atrodas SIA "Lattelecom" būve, kura nav reģistrētā zemesgrāmatā.

Kā izriet no lietā esošās SIA "Lattelecom" 05.04.2016. atbildes uz Rīgas domes Administratīvās inspekcijas pieprasījumu, nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā (kadastra numurs /numurs A/), teritorijā atrodas SIA "Lattelecom" piederošs elektronisko sakaru iekārtu skapis/konteiners, kura platība ir 24,5ha. Elektronisko sakaru iekārtu skapis/konteiners uz minētā zemes gabala atrodas pamatojoties uz 17.01.2000. noslēgto servitūta līgumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku. Atbildei ir pievienotas minētā līguma un shēmas kopijas.

Rīgas domes Saistošo noteikumu Nr.146 3.punkts nosaka subjektus (cita starpā, „3.2.būves īpašnieks, ja nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala un būves, kas pieder dažādām personām, un ja saskaņā ar zemes nomas līgumu nav noteikta cita kārtība. (...)"), kuri, saskaņā ar minēto noteikumu 4.1.apakšpunktu, nodrošina "nekustamā īpašuma teritorijā - teritorijas sakopšanu, zālienu nopļaušanu (zāles garums nedrīkst pārsniegt 20 cm), apstādījumu uzturēšanu, nepieļaujot atkritumu (tajā skaitā bioloģiski noārdāmo - nokritušo koku lapu un zaru) uzkrāšanos (..)", kas netika ievērots, ievērojot lietas materiālos fiksēto.

Saskaņā ar lietā esošo Rīgas pilsētas zemesgrāmatas izdruku un informāciju par zemes vienību, nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā (kadastra numurs /numurs A/), kurš sastāv no zemesgabala, īpašnieki ir trīs fiziskās personas. Nav informācijas par reģistrēto būvi uz minētā zemes gabala.

Vērtējot lietā esošās situāciju shēmas un fotofiksācijas, kā arī, pārbaudot notikuma vietas atrašanos dabā ar Rīgas ģeogrāfiskās informācijas sistēmas datu palīdzību, secināms, ka uz zemes gabala atrodas būve. Ievērojot lietā sniegtos paskaidrojumus un vērtējot lietā esošo līgumu, iestāde guvusi pārliecību, ka uz nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā (kadastra numurs /numurs A/), esošā būve pieder SIA "Lattelecom", par ko lietā nav strīds. Ievērojot augstāk minēto, secina, ka lietā ir noteikta pareizā pie administratīvās atbildības saucamā persona, proti, būves īpašnieks (sūdzības iesniedzēja), kura tiesiskais pienākums ir nodrošināt RDSN Nr.146 4.1.apakšpunktā noteiktā pienākuma izpildi.

Vērtējot lietā esošos pierādīšanas līdzekļus savstarpējā kopsakarībā, lēmumā secināts, ka SIA "Lattelecom" izdarīja administratīvo pārkāpumu - būdama būves, kas atrodas nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā, teritorijā, īpašniece, nenodrošināja nekustamā īpašuma Burtnieku ielā, Rīgā, teritorijas sakopšanu, pieļaujot atkritumu uzkrāšanos tajā, kas tika konstatēts 10.06.2017. plkst. 18:51. Izdarītais pārkāpums atbilst 29.06.2017. administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.ZV219327 noteiktajai kvalifikācijai, jo netika ievērota RDSN

Nr.146 4.1. apakšpunktā noteiktā nosacījuma izpilde, attiecīgi, persona ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības.

Par RDSN Nr.146 4.1.apakšpunkta prasību neievērošanu, saskaņā ar šo pašu noteikumu 27.punktu, izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu juridiskajām personām līdz 1400 euro.

Lietā nav tikuši konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi, savukārt, konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis - atkārtoti gada laikā izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau ir administratīvi sodīta (Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas 07.07.2016. lēmums Nr.D57 IZ-16-1608 par 13.06.2016. protokolu Nr.ZV187417, ar kuru piemērots brīdinājums). Minētais atbildību pastiprinošais apstāklis ir norādīts arī iestādes sākotnējā lēmumā.

Saskaņā ar tiesu praksē nodibināto, "juridisko personu vaina ir nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu" (piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 15.maija spriedumu lietā Nr.SKA-0019/2009 18.,19.punktu)." Izvērtējot lietā esošos materiālus, secināms, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai nepieļautu pārkāpumu Saistošo noteiktumu Nr.146 izpratnē, kā arī nepastāvēja apstākļi, kas liegtu SIA "Lattelecom" nodrošināt Saistošo noteikumu Nr.146 4.1.apakšpunktā noteikto pienākumu izpildi.

Vērtējot pārkāpuma raksturu, secina, ka tas skar Latvijas Republikas Satversmē noteiktās cilvēka pamattiesības uz labvēlīgu vidi.

Uzliekot sodu, saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā arī Latvijas) APK 32.panta otro daļu, iestāde ņēmusi vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, mantisko stāvokli (nav aktuāls maksātnespējas process), atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

2017. gada 23. oktobrī tiesā saņemta SIA "Lattelecom" sūdzība par Rīgas domes Administratīvajai komisijas 2017. gada 26. septembra lēmumu Nr. D57-AK-17-39-28 un administratīvā pārkāpuma lietas materiāli.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā norādījis, ka pārsūdz lēmumu pilnā apmērā. Uzskata, ka Rīgas domes Administratīvā komisija lēmumā ir nepareizi novērtējusi lietas faktiskos un juridiskos apstākļus, un nepamatoti saukusi sūdzības iesniedzēju pie administratīvās atbildības par Zemes gabala nesakopšanu, jo SIA "Lattelecom" saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu un Aizsargjoslu likumu ir noteikts pienākums uzturēt teritoriju publiskā elektronisko sakaru tīkla aizsargjoslas robežās un nav tiesiska pamata kopt un uzturēt kārtībā trešo personu īpašumā un lietošanā esošu zemes gabalu ārpus SIA "Lattelecom" ierīkota publiskā elektronisko sakaru tīkla ar likumu noteiktās aizsargjoslas.

Rīgas domes Administratīvās komisijas lēmumā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs saucams pie administratīvās atbildības par privātpersonām piederoša zemes gabala, 3411. kv.m platībā, nesakopšanu, jo uz zemes gabala atrodas sūdzības iesniedzējam piederošs inženierkomunikācijas elements - publisks elektronisko sakaru tīkla konteiners, kas uzliek par pienākumu inženierkomunikācijas turētājam sakopt visu zemes gabala īpašniekam piederošo īpašumu 3411. kv.m platībā.

Sūdzības iesniedzējs nav zemes gabala īpašnieks, kā arī nav zemes gabala 3411.kv.m platībā faktiskais valdītājs, lietotājs. Zemes gabalā atrodas sūdzības iesniedzēja normatīvajos aktos noteiktā kārtībā ierīkota inženierkomunikācija - publisko elektronisko sakaru tīkla konteiners, kam ar likumu ir noteikts nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojums ar tā aizsardzību un ekspluatāciju saistīto darbu veikšanai tīkla aizsargjoslā.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 3. un 4.1.punkta nosacījumi lēmumā ir attiecināti/piemēroti nepamatoti inženierkomunikācijām. Šie saistošo noteikumu punkti ir piemērojami tikai ēku uzturēšanai, kopšanai.

Sūdzības iesniedzējs norāda arī to, ka inženierkomunikāciju uzturēšanai piemērojami Saistošo notikumu 8.punkta nosacījumi - Inženierkomunikāciju valdītāji nodrošina inženierkomunikāciju uzturēšanu kārtībā - bojājumu novēršanu, aku noslēgšanu ar vākiem u.tml., avāriju dēļ radītā apledojuma likvidēšanu, gājējiem un transporta satiksmei bīstamo vietu iežogošanu ar barjerām un ceļa zīmēm, kā arī signāluguņu uzstādīšanu sliktas redzamības apstākļos, teritorijas sakopšanu gar virszemes inženierkomunikāciju tīklu cauruļvadiem un 5 m platā aizsargjoslā no tiem, inženierkomunikāciju aku vāku notīrīšanu no sniega.

Sūdzības iesniedzējs zemes gabalā normatīvajos aktos noteiktā kārtībā regulāri veic inženierkomunikācijas elementa - uzstādītā konteinera pārkrāsošanu un teritorijas sakopšanu ap konteineru tā ekspluatācijas aizsargjoslas teritorijā. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ar šo lēmumu nepamatoti saukts pie administratīvās atbildības par zemes gabala teritorijas nesakopšanu ārpus inženierkomunikācijas konteinera ekspluatācijas aizsargjoslas, kas nav sūdzības iesniedzēja SIA "Lattelecom" pienākums, bet zemes gabala īpašnieka ar normatīvajiem aktiem noteiktais pienākums sakopt savu īpašumu.

Inženiertīklu ekspluatācijas aizsargjoslu platumi un noteikumi, t.sk. inženierkomunikācijas un tās aizsargjoslas uzturēšanas kārtībā pienākums ir noteikts Aizsargjoslu likumā.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 61. panta otro daļu, ekspluatācijas, drošības un sanitārās aizsargjoslas par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikācijas īpašnieks, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 14.panta otrās daļas 31. punktu, aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem ir šāds minimālais platums: ap elektronisko sakaru iekārtu ārējiem skapjiem un konteineriem - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā no elektronisko sakaru iekārtu skapja vai konteinera nožogojuma (norobežojuma) vai tālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta Noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 1.pielikumu, viena no inženierbūvju grupām ir elektronisko sakaru būves. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 16.panta otro daļu, elektronisko sakaru komersantiem ir tiesības ierīkot un būvēt (arī pārbūvēt) publisko elektronisko sakaru tīklus un to infrastruktūras būves, tai skaitā konteinerus, valsts, pašvaldību un privātā īpašuma teritorijā, iepriekš saskaņojot to ar nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju būvniecības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Elektronisko sakaru tīkla virszemes infrastruktūras būves, arī konteineri, ir elektronisko sakaru tīkla elementi, kas nerada pienākumu infrastruktūras turētājam kopt visu zemes gabala īpašniekam piederošu teritoriju, bet ir jāuztur speciālajos normatīvajos aktos noteiktā kārtībā (tīkla ekspluatācijas aizsargjoslā). Saistošo noteikumu 3. un 4.1.punkta nosacījumi ir piemērojami ēkām, un nav piemērojami Elektronisko sakaru tīkla virszemes infrastruktūras būvēm. Inženiertīklu turētājiem nav tiesiska pamata veikt teritorijas sakopšanu ārpus virszemes infrastruktūras būvju aizsargjoslām.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 18.panta pirmo daļu, nekustamajam īpašumam publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai (arī ekspluatācijai) un elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai par labu publiskā elektronisko sakaru tīkla komersantam ir noteikts nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojums. Līdz Elektronisko sakaru likuma 18.panta grozījumiem

(stājas spēkā 01.12.2016.) bija ar likumu noteiktas servitūta tiesības.

Sūdzības iesniedzējs SIA "Lattelecom" pirms elektronisko sakaru tīkla būvniecības zemes gabalā, izmantojot 04.05.1993. Likumā par Telekomunikācijām paredzētās, „pastāvīgas zemes un ēku servitūtu tiesības" (likuma par Telekomunikācijām 19.panta 3.daļa) vienojās ar zemes gabala īpašnieku par būvniecības nosacījumiem, noslēdzot 2000.gadā 17.maijā servitūta līgumu Nr.09.6-15/34 par Nekustamā īpašuma aprobežojumu inženierbūves aizsargjoslu teritorijā, tīkla ierīkošanu un vienreizējo maksājumu par zemes gabala aprobežojumu. Noslēgtais servitūts (aprobežojums) neattiecas uz visu īpašniekam piederošo zemes gabalu 3411. kv.m. platībā, bet ir aprobežots tikai uz ierīkotā elektronisko sakaru tīkla aizsargjoslas teritoriju, kura ir sakopta atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Sūdzības iesniedzējs norāda uz Civillikuma 1036.pantu, īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem. Zemes gabala īpašniekam ir pilnīgas varas tiesības par savu īpašumu ārpus elektronisko sakaru tīkla aizsargjoslas, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, kā arī zemes gabala īpašniekam ir ar normatīvajiem aktiem noteiktie pienākumi - sakopt teritoriju. Zemes gabala aprobežojumi - ierīkoto inženiertīklu aizsargjoslu platumi un darbību veikšana tajā, t.sk. inženierkomunikācijas turētāja teritorijas sakopšanas pienākums komunikācijas aizsargjoslas teritorijā, ir noteikts Aizsargjoslu likumā un Elektronisko sakaru likumā. Rīgas domes Administratīvā komisija lēmumā nav piemērojusi šajos speciālajos normatīvajos aktos ar likumu noteiktos nosacījumus inženierkomunikāciju aizsardzībai un ekspluatācijai, bet nepamatoti piemērojusi Saistošo noteikumu 3. un 4.1.punkta nosacījumus.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka nav vainojams administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jo tai nav no likuma izrietoša pienākuma un tiesību veikt zemes gabala īpašnieka piederošās privātās teritorijas uzkopšanu. Ar likumu sūdzības iesniedzējam ir noteikts pienākums uzturēt teritoriju elektronisko sakaru konteinera aizsargjoslas robežās. Arī 2000.gadā 17.maija servitūta līgums Nr.09.6-15/34 ar zemes gabala īpašnieku noslēgts par publiskā elektronisko sakaru tīkla ierīkošanu un zemes gabala aprobežojumu tīkla aizsargjoslas robežās. Saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmo punktu, publiska persona, kā arī kapitālsabiedrība rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu. SIA „Lattelecom" kā publiskas personas kapitālsabiedrībai, kur publiskās personas daļa pamatkapitālā pārsniedz 50 procentus, nav nekāda tiesiska pamata veikt cita īpašnieka Nekustamā īpašuma uzkopšanas darbus.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Latvijas APK 288.panta pirmo daļu, sūdzības iesniedzējs lūdz tiesu pilnībā atcelt Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 26.septembra lēmumu Nr.57-AK-17-39-28.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta noteikumiem 2017.gada 27.oktobrī Rīgas domes Administratīvajai komisijai nosūtīta sūdzības iesniedzēja sūdzības kopija, izskaidrojot Latvijas APK 289.^{6} panta ceturto daļu, ka lietas dalībnieki var iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikumus vai lūgumus līdz 2018.gada 23.aprīlim, vienlaikus paziņojot lietas dalībniekiem, pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu, par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2018.gada 22.maijā, nosakot, ka nolēmums būs pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 23.maijā.

2018.gada 20.aprīlī tiesā saņemti Rīgas domes Administratīvās komisijas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka komisija par sūdzībā norādītajiem apsvērumiem ir sniegusi viedokli iekļaujot to lēmumā, sūdzības iesniedzēja sūdzību neatzīst, uzskata, ka pieņemtais lēmums ir atstājams negrozīts.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, atzīst, ka sūdzība ir apmierināma, lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama, turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} pantu, izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesai visa starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai. Tiesa konkrētā lietā nekonstatē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos pamatus, lai pēc savas iniciatīvas lemtu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu un lietas nosūtīšanu jaunai izskatīšanai.

Latvijas APK 289.^{12} panta otrā daļa nosaka, ka rajona (pilsētas) tiesa izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida; 2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu; 3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu; 4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Latvijas APK 1.pants noteic, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā.

Šā uzdevuma realizēšanai administratīvo pārkāpumu kodekss noteic, kāda darbība vai bezdarbība atzīstama par administratīvo pārkāpumu, kādu administratīvo sodu, kāda institūcija (amatpersona) un kādā kārtībā var uzlikt personai, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Latvijas APK 7.pants nosaka, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktā kārtībā, un lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Atbilstoši Latvijas APK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Tātad, lai personas rīcību Latvijas APK izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai.

No iepriekš minētās administratīvā pārkāpuma definīcijas izriet, ka administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas darbībās. Tādējādi pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts

konkrēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts – tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts – persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse – vainojama darbība.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 9.punkts nosaka, ka dome ir tiesīga izdot saistošus noteikumus par republikas pilsētas vai novada teritorijas labiekārtošanu, zaļumu stādījumu uzturēšanu un aizsardzību, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos. Līdz ar to ir secināms, ka pašvaldībai ir tiesības noteikt administratīvo atbildību par pārkāpumu, ja tāda administratīvā atbildība nav paredzēta likumā.

Lietā nav strīda, ka sūdzības iesniedzējs saukta pie administratīvās atbildības par 2015.gada 28.aprīļa Rīgas domes Saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošo noteikumi" 3 un 4.1. punktu pārkāpšanu. Saskaņā ar šo noteikumu 3.punktu, kas nosaka, ka nekustamā īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas – gājēju ietvju, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas, grāvju, caurteku vai zālienu līdz brauktuves malai (turpmāk – piegulošā teritorija) – kopšanu nodrošina:

3.1. nekustamā īpašuma īpašnieks vai faktiskais valdītājs;

3.2. būves īpašnieks, ja nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala un būves, kas pieder dažādām personām, un ja saskaņā ar zemes nomas līgumu nav noteikta cita kārtība; ja būves īpašnieks nav noskaidrojams, nekustamā īpašuma un tam piegulošās teritorijas kopšanu nodrošina zemes īpašnieks.

Saskaņā ar Rīgas domes Saistošo noteikumu Nr.146 4.1.punktu, saistošo noteikumu 3.punktā minētās personas nodrošina: nekustamā īpašuma teritorijā – teritorijas sakopšanu, zālienu nopļaušanu (zāles garums nedrīkst pārsniegt 20 cm), apstādījumu uzturēšanu, nepieļaujot atkritumu (tajā skaitā bioloģiski noārdāmo – nokritušo koku lapu un zaru) uzkrāšanos.

Lai atzītu, ka persona ir saucama pie atbildības par Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa Saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošo noteikumi" 3. un 4.1. punktu pārkāpšanu ir jākonstatē, ka sūdzības iesniedzējs ir nekustamā īpašuma īpašnieks vai faktiskais valdītājs vai būves īpašnieks, ja nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala un būves, kas pieder dažādām personām, un ja saskaņā ar zemes nomas līgumu nav noteikta cita kārtība.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.panta pirmo daļu, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa paredz, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.^{1}pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Latvijas APK 243.panta ceturtā daļa nosaka, ka, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona.

Judikatūrā ir norādīts, ka Administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā *(skat. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKA-157/2007).*

Senatoru kolēģija 2008.gada 12.novembra rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKA-647/2008 norāda, ka amatpersonas sastādītiem dokumentiem, tai skaitā administratīvā pārkāpuma protokolam, *a priori* ir publiskā ticamība un tos iespējams apšaubīt, iesniedzot pierādījumus, kas to apstiprina.

No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem esošās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.11933 izdrukas, ar kadastra Nr. /numurs A/, Rīgā, Burtnieku ielā b/n, redzams, ka zemes gabals ar kopējo platību 3411 m^2 pieder vairākiem kopīpašniekiem - /pers. H/, /pers. I/ un /pers. J/.

No augstāk minētās nodalījuma izdrukas redzams, ka uz zemes gabala ēkas vai būves nav reģistrētas. No nodalījuma ierakstiem III.daļas 1.iedaļas (Lietu tiesības, kas apgrūtina nekustamo īpašumu) 1.1.punktā redzams, ka zemes gabala īpašuma tiesības ir apgrūtinātas ar valsts AS "Latvenergo" Rīgas elektrotīklam piederošiem kabeļu tīkliem.

1993.gada 4.maija likuma „Par telekomunikācijām" 19.panta trešā daļa noteica, ka telekomunikāciju organizācijai, valsts specializēto telekomunikāciju un privāto telekomunikāciju tīklu īpašniekiem ir pastāvīgas zemes un ēku servitūtu tiesības, kas nepieciešamas telekomunikāciju pakalpojumu nodrošināšanai. Ja puses nevar vienoties par servitūta noteikumiem, servitūtu nodibina ar tiesas spriedumu.

No lietas materiāliem pievienotā Servitūta līguma Nr.09.6-15/34 redzams, ka saskaņā ar 2000.gada 17.janvāra Servitūta līguma Nr.09.6-15/34 1.2. punktu „Īpašnieks piešķir Lietotājam zemes servitūta tiesības telekomunikāciju ierīkošanai, ekspluatācijai un rekonstrukcijai".

Lietā nav strīda par to, ka uz zemes, Biķernieku ielā, Rīgā, kadastra Nr. /numurs B/atrodas SIA „Lattelecom" piederošs inženierkomunikācija - publisko elektronisko sakaru tīkla konteiners.

No 2000.gada 17.janvāra Servitūta līguma Nr.09.6-15/34 nav redzams, ka tas attiecas uz visu kopīpašniekiem piederošo zemes gabalu 3411 m^2 platībā, bet ir aprobežots tikai uz ierīkotā elektronisko sakaru tīkla aizsargjoslas teritoriju.

Elektronisko sakaru likuma 16.panta otrā daļa nosaka, ka elektronisko sakaru komersantiem ir tiesības ierīkot un būvēt (arī pārbūvēt) publisko elektronisko sakaru tīklus un to infrastruktūras būves (kabeļu kanalizāciju, kabeļu akas, stabus, mastus, torņus, konteinerus, taksofonu kabīnes) valsts, pašvaldību un privātā īpašuma teritorijā, iepriekš saskaņojot to ar nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju būvniecības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 14.panta otrās daļas 3^1.punktu, kas nosaka, ka ap elektronisko sakaru iekārtu ārējiem skapjiem un konteineriem — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā no elektronisko sakaru iekārtu skapja vai konteinera nožogojuma (norobežojuma) vai tālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa secina, ka konkrētajā gadījuma uz SIA „Lattelecom" elektronisko sakaru tīkla konteineru nevar attiecināt 2015.gada 28.aprīļa Rīgas domes Saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošo noteikumi" 3. un 4.1. punktu.

Administratīvā soda, tāpat kā jebkura cita soda piemērošanā, šaubas, ko nevar novērst, ir iztulkojamas par labu personai. Personas saukšana pie administratīvās atbildības, uz pieņēmumu pamata, nav pieļaujama.

Latvijas APK 239.panta 1.punkts noteic, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Pastāvot konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka, ievērojot Latvijas APK 239.panta 1.punkta nosacījumus, iestādes lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lietas par SIA „Lattelecom" saukšanu pie administratīvās atbildības par 2015.gada 28.aprīļa Saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošo noteikumi" 3. un 4.1. punktu pārkāpšanu ir izbeidzama, jo nav konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktam atzīstams par administratīvo lietvedību nepieļaujošu apstākli, līdz ar to lēmums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 7.pantu, 9.pantu, 239.panta 1.punktu, $289.^{12}$ pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

atcelt Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 26. septembra lēmumu Nr.D57-AK-17-39-28 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom" saukšanu pie administratīvās atbildības par 2015.gada 28.aprīļa Rīgas domes Saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošo noteikumi" 3. un 4.1. punktu neievērošanu un izbeigt administratīvo lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts 2018.gada 22.maijā un pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 23.maijā.

Tiesnese A. Zute